

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR VELDBIOLOGIE
OPGERICHT DOOR E. HEIMANS, J. JASPERS jr EN JAC. P. THIJSSSE

Een weinig bekend biotoop van de Rugstreppad

J. M. GLEICHMAN

Op een van de sporadische warme juliavonden in 1977 ontdekte ik een drietal Rugstreppadden (*Bufo calamita*) op de licht geërodeerde zandige zuidhelling van een tuinwal, ongeveer 2 kilometer ten oosten van De Koog op Texel, nabij het C.R.M.-reservaat Waalenburgerdijk. Toen ik me wat dichterbij begaf, waren de dieren echter ineens op raadselachtige wijze verdwenen. Het daglicht van de volgende ochtend bracht uitsluitel. Verspreid over de helling van de tuinwal bevonden zich op diverse plaatsen kleine ovaalvormige holletjes, die kennelijk tot schuilplaats van de Rugstreppadden dienden. De daaropvolgende avond kon ik inderdaad een exemplaar waarnemen, dat lan-

gere tijd voor zijn hol (ongeveer 50 cm boven de begane grond) bivakkeerde. Op een bepaald ogenblik trok het dier zich weer in zijn hol terug, om enkele seconden later 15 cm lager uit een andere uitgang naar buiten te snellen naar de voet van de tuinwal, om daar weer in een ander holletje te verdwijnen. Helaas was het wegens mijn vertrek van Texel niet mogelijk om mijn waarnemingen voort te zetten. Wel heb ik de indruk gekregen dat de tuinwal, gezien het aantal holletjes vrij algemeen door Rugstreppadden bewoond werd. Opvallend was dat de uitgangen van de hollen alle gesitueerd waren op de nog duidelijk waarneembare grenzen van de oorspronkelijk opgesta-

pelde graszoden. De tuinwal is 15 jaar geleden in ruilverkavelingsverband gezet, waaruit toch blijkt dat dieren als Rugstreeppadden duidelijk positief kunnen reageren op dergelijke nieuwgebouwde landschapselementen.

Vanaf eind april, met name na warme dagen, laten de mannetjes 's nachts hun luide koorzang horen, terwijl ze zich ophouden in of in de nabijheid van ondiep water waar de wijfjes hun eieren afzetten. Eigenlijk is deze „zang” het enige wat de aanwezigheid van de dieren verdraagt. Overdag en gedurende de winterslaap houden de padden zich schuil in zelf gegraven holen in zandig terrein. Uit de literatuur blijkt duidelijk dat Rugstreeppadden sterk gebonden zijn aan

zandgronden. Tuinwallen zijn opgebouwd uit voornamelijk op een zandige ondergrond gestoken graszoden. Al met al is het nauwelijks verwonderlijk, dat deze dieren een tuinwal als woonplaats kiezen. Waar tuinwallen voorkomen op de overgangen van de hoger gelegen zandige delen naar de lager gelegen vochtiger delen van Texel zijn er mogelijk wel meer tuinwallen bewoond door Rugstreeppadden, maar is dit nooit eerder opgevallen door hun verborgen levenswijze.

De Rugstreeppad komt overigens algemeen voor op Texel, zowel in het cultuurland als in de duinen. Dit in tegenstelling tot de Gewone pad (*Bufo bufo*), die op het eiland geheel ontbreekt.

Litteratuur:

1. Bund, C. F. van de, 1968. De Nederlandse amfibieën. K.N.N.V.-mededeling no. 73.
2. Bund, C. F. van de, De verspreiding van reptielen en amfibieën in Nederland. Vierde Herpetografisch Verslag. Rivon-mededeling no. 151.
3. Heessen, H. J. L. en J. M. Gleichman, 1974. Tuinwallen op Texel. De Levende Natuur 77: 255-264.
4. Tinbergen, N., 1971. Over Rugstreeppadjes. De Levende Natuur 74: 185-189.

Vogelwaarnemingen in de Kopački-rit in 1970 en 1976

G. L. OUWENEEL

De Midden-Donau, speciaal het gebied tussen de plaats Mohacs in Zuid-Hongarije stroomafwaarts tot de samenvloeiing Donau-Drava in Noord-Joegoslavië, vormt een van de belangrijkste moerasgebieden van Centraal-Europa. In deze strook liggen de aan weerszijden gelegen waterkeringen op een grote afstand van de rivier, hierdoor ruimte latend voor een complex van riviereilanden, vloedbossen, meren, kreken en venige rivierweiden.

Het gaat hier om een grootschalig complex — alleen al het deel tussen de Hon-

gaars-Joegoslavische grens en de Donau-Drava-samenvloeiing meet 35.000 hectare — waarin verschillende terreinen min of meer apart naar voren komen. Bekend zijn de Mohacs-eilanden, o.a. omschreven door Keve (2), de reservaten Veliki Rit en Crna Bara, gelegen op de oostelijke oever, en vooral de Kopački-Rit, gelegen in de samenvloeiing Donau-Drava. Ik had het genoegen in dit laatste reservaat een tweetal perioden te kunnen doorbrengen, en wel van 4 mei tot en met 7 mei 1970, en van 1 mei tot en met 4 mei 1976.